



Piaci útmutató az Albán Köztársaságról

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara

2020

Tartalom

Tartalom	2
Alapadatok.....	3
Gazdasági helyzet	4
1. Legfontosabb indikátorok.....	4
2. A külkereskedelem fő jellemzői.....	4
3. Gazdasági helyzet	5
Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal	8
1. Politikai, államközi kapcsolatok	8
2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok	8
2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nyugat-balkáni Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében.....	10
Jogi, szabályozási környezet.....	11
1. Magyar export Albániába	11
2. Import Albániából.....	11
3. Vállalatalapítás	12
4. Egyéb.....	13
Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés	14
1. EXIM országhozzá tartozó besorolás	14
2. Helyi befektetésösztönzési szervezetek, egyéb intézmények.....	14
3. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat.....	14
4. Tenderlehetőségek	14
Praktikus információk	15
1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok	15
2. Beutazási feltételek.....	15
3. Egészségügyi helyzet.....	15
4. Közbiztonság	15
5. Infrastruktúra, közlekedés.....	16
6. Repülőtér.....	16
7. Banki szolgáltatások elérhetősége	16
8. Egyéb.....	16
Kultúra.....	17
1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások	17
2. Fontosabb ünnepek.....	18
3. Vallás, vallási szokások	18
4. Történelmi áttekintés	18
5. További hasznos információk	19

Alapadatok



Hivatalos név: Albán Köztársaság

Főváros	Tirana
Államforma	Parlamentáris köztársaság
Kormányzat	köztársasági elnök, miniszterelnök, valamint miniszterek tanácsa (amelyet a miniszterelnök ajánl, a köztársasági elnök nevez ki és a parlament hagy jóvá)
Pénznem	albán lek, váltópénze a qindarkë
Hivatalos nyelv	albán
Beszélt nyelvek	albán, görög, vlach, romani, olasz, szerb-horvát stb.
Területe	28 748 km ²
Lakossága	2 879 021fő (2020)***
Éves népességszaporulat	-0,11% (2020)***
Időeltolódás	GMT + 1 óra
Etnikai megoszlás	albán (82,6%), görög (0,9%), egyéb (főként vlach, roma, macedón, montenegrói, egyiptomi 1%), nem meghatározható (15,5%) (becslés, 2011)**
Vallások	muszlim (56,7%), római katolikus (10%), ortodox keresztény (6,8%), ateista, (2,5%), bektashi (2,1%), nem meghatározható (16,2%), egyéb (5,7%) (becslés, 2011)**
Főváros	Tirana
Nemzeti ünnep	november 28.

Forrás:

*<http://en.wikipedia.org/wiki/Albania>

**<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/al.html>

***<http://worldpopulationreview.com/countries/albania-population/>

Az Albán Köztársaság a Nyugat-Balkán déli részén fekszik. Az ország 12 megyéje a következő: Berat, Diber, Durres, Elbasan, Fier, Gjirokaster, Korce, Kukes, Lezhe, Shkoder, Tirane, Vlore.

Gazdasági helyzet

1. Legfontosabb indikátorok

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
GDP (milliárd USD)*	12,04	11,93	12,89	12,32	12,78	13,23	11,39	11,87	13,03	15,10
Egy főre jutó GDP (USD)*	4114	4094	4437	4248	4413	4579	3953	4124	4533	5269
Egy főre jutó GNI (USD)*	4,280	4,360	4,410	4,360	4,540	4,540	4,390	4,320	4,290	4,860
GDP növekedési üteme (% , év/év)*	3,35	3,71	2,55	1,42	1,00	1,77	2,22	3,35	3,84	4,1
Ipari termelés növekedési üteme (%)*	1.8	4.3	2.3	-6.2	2.5	-3.4	2.6	1.9	1.9	9.1
Infláció (fogyasztói árak, %)*	2.2	3.6	3.4	2.0	1.9	1.6	1.9	1.3	2.0	2.0
Termék- és szolgáltatásexport (milliárd USD)*	3,04	3,34	3,77	3,57	3,69	3,73	3,1	3,44	4,11	4,79
HDI (Emberi Fejlettségi Index)**	0,729	0,740	0,759	0,771	0,781	0,787	0,788	0,788	0,789	0,791
GCI (Globális Versenyképességi Index)***	3,7	3,9	3,9	4,06	3,9	3,84	3,83	3,93	57,29	58,1

Forrás: *<https://databank.worldbank.org/source/world-development-indicators#>

**<http://hdr.undp.org/en/indicators/137506>

***<https://tradingeconomics.com/albania/competitiveness-index>

2. A külkereskedelem fő jellemzői

A külkereskedelem fő jellemzői

Legfontosabb exportpartnerek*	Olaszország (48%), Szerbia (11%), Spanyolország (7,8%), Németország (4,3%) Görögország (4,2%), Macedónia (2,8%) Kína (1,8%), Montenegró (1,8%), USA (1,7%) (2018)
Legfontosabb exporttermékek**	textilipari termékek és lábbelik, ásványi anyagok, nemesfémek
Exportvolumen*****	2,88 milliárd USD (2018)
Importvolumen***	5,93 milliárd USD (2018)
Legfontosabb importpartnerek****	Olaszország (27%), Törökország (8,5%), Kína (8,4%), Görögország (8,1%), Németország (7,7%), Szerbia (4,8%) (2018)
Legfontosabb importtermékek*****	ásványi anyagok, gépek és berendezések, járművek (kivéve: villamos, vasút), elektronikai berendezések, vas és acél, műanyag, gyógyszeripari termékek (2018)

Forrás: * <https://tradingeconomics.com/albania/exports-by-country>

** <https://tradingeconomics.com/albania/exports-by-category>

*** <https://www.statista.com/statistics/444478/import-of-goods-to-albania/>

**** <https://tradingeconomics.com/albania/imports-by-country>

***** <https://tradingeconomics.com/albania/imports-by-category>

***** <https://globaleledge.msu.edu/countries/albania/tradestats>

3. Gazdasági helyzet

Az albán kormány legfontosabb feladatának jelenleg az uniós csatlakozási tárgyalások megkezdésének elérését tartja, a legtöbb belpolitikai intézkedést ennek rendeli alá. E tekintetben kardinális kérdés az igazságügyi reform megfelelő végrehajtása, ami Albánia felkészültségének fokmérője az EU és tagállamai szemében.

Az elmúlt négy évben csökkent Albánia pénzügyi sebezhetősége, azonban továbbra is kihívást jelent az államadósság csökkentése, a befektetések realizálását pedig az intézményi hiányosságok akadályozzák. A jelenlegi helyzetben a fő politikai célkitűzések a makrogazdasági és pénzügyi stabilitás fenntartása, valamint a strukturális és intézményi reformok elmélyítése.

A szolgáltatási szektor helyett nagyobb hangsúlyt kapnak a termelő ágazatok (energia, mezőgazdaság, ipar), illetve a hazai termelés fellendítését (kkv szektor támogatása) és az export növelését szorgalmazzák.

Albánia modern piacgazdasági rendszerre való áttérése nem zajlik zökkenőmentesen. A 2008-2009-es gazdasági és pénzügyi válság súlyosan érintette az ország gazdaságát és a korábbi évek élénk fejlődési dinamikája lelassult. A 2012 – 2014 közötti fokozatos gazdasági növekedést követően, 2015-ben 14%-kal visszaesett a GDP, de 2015 és 2019 között folyamatosan nőtt az értéke, és 4,2%-os növekedéssel 2019-re elérte a 15,7 milliárd USD-t.

A 2019. novemberi földrengés lassítja az albán gazdaságot, de a katasztrófa nem károsította a középtávú és a hosszú távú fejlődési tendenciákat. A földrengés következményeként az inflációs hatás és a gazdasági növekedés átmeneti lelassulására számítottak, a COVID-19 járvány azonban az albán gazdaság súlyos lassulását eredményezi, különösen káros hatásokkal az idegenforgalom, a szolgáltató ipar és a kisvállalkozások számára. Az infláció a 2018. évi 2,03%-ról 2019-re 1,4%-ra csökkent.

A munkanélküliség 13,72% volt 2019-ben, a mezőgazdasági szektor foglalkoztatja a hivatalosan munkát végzők majdnem felét, viszont a szektor a nemzeti össztermékhez csak 20%-ban járul hozzá. A mezőgazdaság – a technikai innováció elmaradása, jogi akadályok és az elaprózódott birtokrendszer miatt – jelenleg is családi üzemben működtetett megélhetési földművelésen alapul. A koronavírus-járvány gazdasági hatásainak következtében a munkanélküliség 2020 áprilisában meghaladta a 35%-ot, az Albán Statisztikai Hivatal adatai szerint a munkanélküliek száma elérte a 221.000 főt, ami 37%-os növekedést jelent 2019 decemberéhez képest. 61.000 ember a járvány kitörésének kezdete óta veszítette el munkáját. A közvetlen tőkebefektetés (FDI, *foreign direct investment*) a térség országai közül Albániában a legalacsonyabb. Ennek leküzdésére az utóbbi években a kormány pénzügyi és jogi intézkedésekkel próbálta megerősíteni az üzleti bizalmat. 2015. szeptember elején a Kormány döntött a Technical and Economic Development Area (TEDA) szabadkereskedelmi zónák létrehozásáról. A gazdaságélénkítést célzó program révén az övezetben működő gazdasági szereplők kedvező telephelyfeltételeket és kedvezményeket élvezhetnek. Az energetika területén a vezetők a diverzifikációra törekednek, azaz a vízenenergia-függőség csökkentésére, valamint a környező országokkal kapcsolódó elektromos vezetékek modernizációjára. A Vlore nevű település mellett felavatott hőerőmű a termelési kapacitás bővítését szolgálja. Az energetikai szektor további privatizációjában számos lehetőséget találhat a beruházó. Az európai mércével mérve viszonylag fejletlen közlekedési infrastruktúra reformját Albánia az uniós intézmények támogatásával valósítja meg. A közlekedés mellett az építőiparban is jelentős fejlődési perspektívát kínál az ország, különösen, ami az építőipari gépek és a modern technológiák importját illeti.

A magas államadósság, illetve a jelentős spanyol és görög pénzpiaci összefonódások miatt Albánia kiszolgáltatott a környező országok és az Európai Unió felől érkező káros gazdasági hatásoknak. A Rama-kormány – az elődjétől örökölt kedvezőtlen gazdasági helyzet, üres államkincstár és felhalmozott adósságok ellenére – sikeresen megőrizte az ország pénzügyi stabilitását. A kormány mindezt a Világbankkal és a Nemzetközi Valutaalappal együttműködve, elsősorban hitelek felvételével biztosította.

Az EUR árfolyam ingadozás (folyamatosan gyengülő) negatív hatásainak megakadályozására együttműködési megállapodás jött létre a Nemzeti Bank, a Pénzügyminisztérium és a Pénzügyi Felügyelet között, az ALL használatának kiterjesztésére a gazdaságban és a pénzügyi szektorban.

A kormányzat korábban léptetett érvénybe egy pénzügyi reformcsomagot, amely a kiterjedt feketegazdaság visszaszorítását, valamint a külföldi befektetési szándék felélénkítését tűzte ki célul. Az Albán Nemzeti Bank adatai alapján a legnagyobb befektetők az országban Svájc, Hollandia, Törökország, Franciaország, ugyanakkor a hagyományos befektetők közül Görögországból és Olaszországból egyre kevesebb a közvetlen befektetés. 2018-ban 13%-kal több FDI érkezett az országba az előző évhez viszonyítva, elérve az 1,02 milliárd EUR-t.

Jelentős számú albán munkavállaló dolgozik külföldön, elsősorban az EU országokban.

Az albán Statisztikai Intézet adatai szerint az ország külkereskedelmi hiánya 2019-ben 5,8%-kal növekedett 2018-hoz képest. Az export 3,8%-kal esett vissza (299 milliárd ALL-re), a behozatal 1,2%-kal növekedett (649 milliárd ALL-re). Továbbra is Olaszország Albánia fő kereskedelmi partnere, tavaly a behozatal értéke 143,1 milliárd ALL volt (további jelentős partnerek Törökország, Kína és Görögország), míg a kivitel 164,2 milliárd ALL-t tett ki. Az EU-ba irányuló export a teljes kivitel 76,6%-át tette ki. Export oldalon 2019-ben jelentősen megnövekedett a Koszovóval folytatott külkereskedelem mértéke, a kivitel elérte a 29,8 milliárd ALL-t (2,8 milliárd ALL-os növekedés), azonban a behozatal (1,2 milliárd ALL-os visszaeséssel) 7,7 milliárd ALL-re csökkent.

A koronavírus hatása jelentősen átrajzolta Albánia gazdasági kilátásait 2020-ra, melynek hatása a következő években is várhatóan érezhető lesz. Az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank előrejelzése szerint az albán GDP 9%-os visszaesésére lehet számítani 2020-ban, elsősorban a turizmusnak, a külkereskedelemnek és a hazautalásoknak való kitettség miatt, melyekre rendkívül negatív hatással van a koronavírusjárvány-helyzet. Ugyanakkor a Bank 2021-re gyors fellendüléssel számol, becslésük szerint 12%-os lehet a GDP növekedés.

Az élelmiszeriparban mezőgazdaságban nem volt fennakadás, ám kérdéses, hogy rövidtávon az állattenyésztő és élelmiszerfeldolgozó gazdaságok hogyan vészelik át a válságot.

Az albán kormány a koronavírus járvány idejére felfüggesztette a csődeljárási és felszámolási eljárást. Az albán kormány 370 millió dolláros központi pénzügyi mentőcsomagot dolgozott ki, mely a mélyrepülésben lévő gazdaságon hivatott segíteni, és támogatni az egészségügyi ágazatot. A csomag tartalmaz egy 65 millió dolláros támogatást is a kkv szektor számára.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/e/05/52000/Alb%C3%A1nia.pdf>

<https://hu.tradingeconomics.com/albania/gdp>

<https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG?locations=AL>

<https://invest-in-albania.org/switzerland-the-largest-investor-in-albania-in-2018/>

<https://www.economy.com/albania/unemployment-rate>

<https://www.albaniandailynews.com/index.php?idm=42217&mod=2>

<https://www.albaniandailynews.com/index.php?idm=41778&mod=2>

Magyarország Nagykövetsége, Albánia

További hasznos gazdasági információk:

Export Hungary <http://exporthungary.gov.hu/download/e/05/52000/Alb%C3%A1nia.pdf>

CIA Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/al.html>

[ENSZ fejlesztési program, Humán Fejlettségi Index](#)

[Versenyképességi Index](#)

A Világbank adatbázisa: <http://data.worldbank.org/country/albania>

[Albán Statisztikai Hivatal](#)

Gazdaságtörténet: <https://globaleledge.msu.edu/countries/albania/economy>

Az ENSZ adatai: <http://data.un.org/en/iso/al.html>

Gazdasági szabadság index: <https://www.heritage.org/index/country/albania>

Általános gazdasági, kivitellel kapcsolatos információk: [EU Market Access Database](#)

Kormányzati portál: <https://e-albania.al/>

Angol nyelvű online napilapok:

Tirana Times: <https://www.tiranatimes.com/>

Albanian Daily News: <https://www.albaniandailynews.com/>

List of Albanian newspapers: <https://www.w3newspapers.com/albania/>

Kétoldalú kapcsolatok Magyarországgal

1. Politikai, államközi kapcsolatok

Részben a közös történeti kapcsolódási pontok miatt, Magyarország általános megítélése Albániában kedvezőnek mondható. Magyarország támogatásáról biztosította Albániát annak az EU-val megkötött Stabilizációs és Társulási Megállapodása, valamint a NATO-csatlakozás kapcsán is.

Jelenleg 23 állam-, és kormányközi egyezmény, illetve tárcaközi megállapodás van érvényben a két ország között.

Forrás: <https://tirana.mfa.gov.hu/page/politikai-kapcsolatok>

2. Gazdasági, kereskedelmi, befektetési kapcsolatok

A magyar kormány nyugat-balkáni stratégiáját a kétoldalú üzleti-gazdasági kapcsolatok megerősítésén és a befektetői környezet megszilárdításán keresztül kívánja végrehajtani. A magyar kormány emellett nagy súlyt fektet nagyköveti találkozók és üzleti fórumok szervezésére, amelyeknek központi témája a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatok lehetséges javítása. A magyar kormány az ez irányba tett intézkedések egyik mérföldköveként tekint a Magyar-Albán Kormányközi Gazdasági Vegyesbizottság 2013. április 10-ei megalakítására. 2018-ban megvalósult az első magyar befektetés Albániában az OTP-nek köszönhetően.

Albánia 2018-ban Magyarország 57. legfontosabb export partnere volt. A kétoldalú kereskedelmi áruforgalom 2016-ról 2017-re jelentősen nőtt, 2017-ben 35,3%-os növekedéssel elérve a 114,43 millió eurót, azonban 2018-ban majd 2019-ben is valamelyest csökkent 107,89 millió euróra.

88,1 millió euró értékű exportunk 1,26%-kal nőtt az előző évhez képest, amely főként a feldolgozott termékek (mely kivitele az összexport közel felét teszi ki), valamint az élelmiszerek, italok és dohánytermékek kivitelének növekedésével magyarázható. Az Albániából származó import 2014 és 2017 között folyamatosan bővült, 2017-ben 22%-os növekedéssel elérte a 22,035 eurót, azonban 2018-ban majd 2019-ben is csökkent, 19,784 millió eurót tett ki.

Forrás: <http://statinfo.ksh.hu/Statinfo/haViewer.jsp>

Magyar érdekek főbb területei: vízgazdálkodás, szennyvíz- és hulladékkezelés, megújuló energia, nap- és szélenergiák, építőipar, mérnöki tevékenység, turizmus, mezőgazdasági és élelmiszerfeldolgozó technikák. A tapasztalatok azt mutatják, hogy tudás- és tapasztalatcserére irányuló együttműködési szándék elsősorban a vízgazdálkodás és szennyvízkezelés, mérnöki szolgáltatások, az élelmiszeripar és mezőgazdaság szektorokban mutatkozik. Az élelmiszeripar területén vannak magyar sikerek Albániában, például a kecskeméti konzervgyár termékei, a Gyulai kolbász és a Cerbona termékek. Továbbra is az „ismertebb”, jó minőségű, de olcsóbb magyar termékek iránt mutatkozik kereslet. Albánia a hazai vízipar számára kiemelt célország, az utóbbi években mind politikai, mind vállalati szinten jelentős lépések történtek a vízügyi kapcsolatok előmozdításában. Erős a verseny a tanácsadási, különösen az EU, Világbank, EBRD és egyéb nemzetközi szervezetek által kiírt, Albánia uniós csatlakozását segítő „consultancy” tendereken. Ezen a területen is érezhető a nemzetközi versenytársak dominanciája (olasz, német, osztrák, svéd). A tenderfeltételek olyannyira specifikusak, hogy a győztes előre borítékolható: a jelentkezési feltételeket (terms of reference) úgy alakítják, hogy egy bizonyos cég/konzorcium feleljen meg azoknak. A magyar gyártónak az áruk gyors leszállítására, a minőségre, a designra, a finanszírozás könnyítésére és a garanciára kell helyeznie a hangsúlyt. Az olasz, görög, szerb

és koszovói exportőrök elsősorban a földrajzi közelség s ebből kifolyólag a kedvezőbb szállítási költségek, a kulturális kötődés okán dominálják az albán piacot, szinte valamennyi ágazatban. Természetesen a dominancia nem csak az albán importban, hanem a kivitelben is megmutatkozik. A jelentős albániai befektetői kör országai jelenlétüket NGO-k, továbbá államilag támogatott gazdasági-kereskedelmi és segélyezési profilú helyi irodák (fejlesztési ügynökségek) útján alapozzák meg. A fejlesztési projektek mentén lehetőség nyílhatna hazánk érdemi gazdasági jelenlétének megteremtésére Albániában, azonban nem hagyható figyelmen kívül, hogy az olyan donor országok, mint Ausztria, Németország és Svájc kiépített intézményi- és kapcsolatrendszerrel, knowhow-val rendelkeznek ahhoz, hogy a fejlődő gazdaságokban megvalósuló nagy értékű fejlesztési projektek kivitelezésére pályázzanak. Érdemes fókuszálni a Trust Fund keretre, azaz a pántlikázott hozzájárulásokra a világbanki befizetésekhez, amelyen keresztül „rávezetheti” az állam a magyar cégeket a helyi piacokra, ami további multilaterális vagy helyi lehetőségeket eredményezhet. A siker kulcsa tehát, hogy ne az implementációs szakaszba, hanem már a projekt tervezési/kidolgozási fázisba is be tudjanak kapcsolódni a magyar kkv-k.

Forrás: <http://exporthungary.gov.hu/download/e/05/52000/Alb%C3%A1nia.pdf>

A külföldi befektetők információs igényeinek kielégítésére és a befektetési folyamat transzparenssé tételének szándékával járult hozzá az albán állam egy befektetési ügynökség létrehozásához (Albanian Investment Development Agency – AIDA: <http://aida.gov.al/home>).

A gazdasági környezetről további információk gyűjthetők a Tiranai Kereskedelmi és Iparkamara (Chamber of Commerce and Industry Tirana: <https://cci.al/>), és a Kereskedelmi és Iparkamarák Egyesületének honlapján Union of Chambers of Commerce and Industry of Albania: <http://uccial.al/> valamint az albán ágazati minisztériumoknál.

A magyar-albán külkereskedelem áruszerkezete (M EUR)

Megnevezés	Kivitel				Behozatal				Egyenleg			
	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019
Összesen	67,386	92,39	87,016	88,109	17,205	22,037	21,773	19,784	50,180	70,353	65,243	68,325
Élelmiszer, ital, dohány	3,45	5,45	3,82	4,838	0,676	0,787	0,981	1,414	2,774	4,664	2,839	3,424
Nyersanyagok	6,412	6,57	5,427	5,469	0,12	0,124	0,251	0,277	6,293	6,447	5,176	5,193
Energiahordozók	0,112	0,406	0,671	0,708	n.a.	n.a.	0,006	n.a.	0,112	0,406	0,665	0,708
Feldolgozott termékek	32,9	34,893	39,267	41,377	16,365	21,049	20,335	17,717	16,534	13,844	18,932	23,660
Gépek, szállítóeszközök	24,511	45,07	37,831	35,718	0,044	0,078	0,2	0,376	24,467	44,992	37,631	35,341
Forrás: KSH												

2.1. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nyugat-balkáni Tagozatának szerepe a kereskedelmi kapcsolatok fejlesztésében

A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nyugat-balkáni Tagozata 2012. július 3-án alakult meg, jelenleg 87 tagja van. Az elnöki tisztséget Galambos Attila, a Communautrade Europe Kft. ügyvezető igazgatója tölti be. A szervezet célja a térség iránt – Albánia, Bosznia-Hercegovina, Észak-Macedónia, Montenegró, Koszovó, Szerbia – érdeklődő hazai cégek piacra jutásának elősegítése. A Tagozat kiemelt feladata az üzleti lehetőségek bővítése, melynek érdekében üzletember-találkozókat, tájékoztató fórumokat, üzleti delegációkat szervez, és információkkal segíti a cégeket. A Tagozat tagvállalatai havonta elektronikus hírlevélből értesülhetnek a térséget érintő aktuális gazdasági, politikai, társadalmi hírekről. A Tagozat támogatja továbbá tagjait a partnerországok vásárain és kiállításain való részvételben, együttműködik a partnerországok területi és országos kamarai szervezeteivel, valamint az ott működő hazai kereskedelmi szervezetekkel, képviselőkkel. A Tagozat tagja lehet bármely, Magyarországon bejegyzett, kamarai regisztrációval rendelkező jogi személy, szakmai szövetség, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara, vagy a Magyar Ügyvédi Kamara tagja, aki a Tagozat honlapján is megtalálható kitöltött és aláírt belépési nyilatkozatát a tagozat koordinátora részére megküldi. A belépéshez kapcsolódó további feltételekről a [Jelentkezés a Tagozatba](#) linken tájékozódhatnak az érdeklődők.

Elérhetőség:

MKIK Nyugat - balkáni Tagozat

Elnök: Galambos Attila

Koordinátor: Szekeres Anna

MKIK - Nemzetközi Igazgatóság

e-mail: nybalkani.tagozat@mkik.hu

honlap: <https://mkik.hu/a-nyugat-balkani-tagozat-bemutatkozasa>

Tel: (1) 474-5142

Fax: (1) 474-5149

Együttműködési megállapodások, fontosabb események

- 2013. április 10., Budapest – együttműködési megállapodás aláírása a Tiranai Kereskedelmi és Iparkamarával
- 2015. április 23., Budapest - Albán gazdasági fórum
- 2015. május 19-21., Tirana - Üzleti delegáció Albániába
- 2017. május 17., Durres – Üzleti delegáció Albániába

Jogi, szabályozási környezet

Albánia jogrendszere az európai uniós standardokhoz igyekszik igazodni több területen. A mindenkori albán vezetés fontosnak tartja a működőtőke, és általánosságban a külkereskedelem támogatását. Albánia 2000 szeptembere óta a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) tagja. A tagság többek között azzal is járt, hogy az ország a nemzetközi egyezményekhez igazodva alakította ki a kereskedelmi- és vámrendszer jogi szabályozását.

Forrás:

<https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/orszagtajekoztatok?limit=10&limitstart=0>

1. Magyar export Albániába

Albániában az áruk behozatala áfaköteles egy, a kormányzat által időről-időre frissített árjegyzék alapján, az ÁFA mértéke 20%. Albánia a Harmonizált Áruleíró és Kódrendszert (Harmonized Code System) alkalmazza. A vám mértéke 0% és 15% közé esik az áru típusától függően. A járművek, illetve az Albániában folytatott üzleti tevékenységhez külföldről behozott gépek és berendezések vámjá általánosságban 0%.

<https://taxsummaries.pwc.com/albania/corporate/other-taxes>

A behozatalhoz szükséges alapidokumentumok: csomagolási lista, az útleveél másolata és az eredeti felmutatása, kereskedelmi számla, származási igazolás, fuvarlevél, vámbehozatali dokumentum (SAD) kitöltése, állat- és növényegészségügyi tanúsítvány (mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek esetében).

Forrás: <https://import-export.societegenerale.fr/en/country/albania/regulations-customs>

Információ a vámszabályokról: [Albán Pénzügyi Adminisztrációs Hivatal](#)

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

Részletes információ az áfa-szabályozásról:

[Albania Law Digest](#), kalauz külföldi befektetőknek a helyi jogszabályokról

2. Import Albániából

Albánia a CEFTA tagja 2006 óta, mely előnyöket biztosít az országnak az EU-országokkal folytatott kereskedelemhez.

Forrás: <https://taxsummaries.pwc.com/albania>

2019 decemberében megjelent a vizsgálatköteles károsítókat és a termékek forgalmazására vonatkozó listákat tartalmazó EU-s végrehajtási rendelet (2019/2072), mely meghatározza többek között azon növények, növényi termékek és egyéb anyagok jegyzékét, amelyek esetében harmadik országokból az Unió területére történő behozatalhoz növényegészségügyi bizonyítvány szükséges. A vizsgálatköteles áruk esetében a szállítmányokért felelős vállalkozónak előzetesen értesítenie kell a hatóságot. A bejelentést a szállítmány várható érkezése előtt legalább 1 munkanappal, a megérkezés szerinti első uniós határállomás illetékes hatósága felé, az EU Bizottság erre kialakított elektronikus rendszerén ([TRACES NT](#)) keresztül kell megtenni (előzetes regisztráció szükséges a bejelentéshez).

Forrás: <https://portal.nebih.gov.hu/-/valtozasok-a-novenyek-novenyi-termek-ellenorzeseben>

A személyes szükségletekre szolgáló tételeket vámmentesen lehet be- és kivinni. A külföldi és a nemzeti valuta be- és kivitelét már nem ellenőrzik.

Forrás: <https://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok?albania#b#c>

3. Vállalatalapítás

Albánia mindenkori kormányai a külföldi befektetések számára kedvező viszonyok megteremtését tűzték ki célként. Kormányzati szintű intézkedések történtek az üzleti környezet transzparenssé tétele, az üzleti bizalom helyreállítása érdekében. A központi reformok ellenére a külföldi befektetők az elterjedt korrupcióról, a rendfenntartó szervek szűk tényleges ellenőrzési területéről, a nehezen meghatározható tulajdonviszonyokról, túlbujánzó bürokráciáról és a jogszabályi környezet gyakori változásáról tudósítanak.

Forrás: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/al.html>

A Világbank „Doing Business” adatbázisa szerint Albánia esetében az új üzleti kapcsolatokat elindítása kapcsán pozitívum az általános üzleti morál, a hitelhez jutás, valamint a határokon átvívelő kereskedelem. Albánia 2020-ban a 82. helyen áll a Világbank Doing Business felmérésében, 19 helyet rontva 2019-hez képest.

A Világbank „Doing Business” adatbázisa szerint átlagosan 5 eljárási lépés, 4,5 nap és az egy főre kalkulált bevétel 0 százaléka szükséges egy új üzlet beindításához Albániában.

Forrás: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/albania/>

Albániában egyablakos vállalatregisztráció működik, és a licenszek bejelentése is egyszerű a [Nemzeti Üzleti Regisztrációs Központon](#) keresztül. További információ: [AIDA](#)

Albánia tagja az Európai Közbeszerzési Hálózatnak. A Hálózat elsődleges funkciója az, hogy gyakorlati segítséget nyújtson azoknak a vállalkozásoknak, melyek külföldi közbeszerzési eljárások során szembesülnek akadályokkal. A Hálózat ezt egy gyors és informális rendszer működtetésével biztosítja, mely a közbeszerzési eljárások korai szakaszaiban segít a félreértések és a közbeszerzési jogszabálysértések tisztázásában, kikerülve a nemzeti bíróságok, vagy más jogorvoslati fórumok gyakran hosszadalmas eljárását. A segítségnyújtó kontaktpontok az egyes tagországok központi közbeszerzési hivatalainak munkatársai, így képesek tanácsokat adni konkrét ügyekben. A Hálózat keretében folytatott együttműködés segítségével kezelhetőek a szerződés megkötését megelőző problémák, így a jogorvoslati eljárás elkerülhetővé válik. A Hálózat másodlagos célja betartatni a közbeszerzésre vonatkozó szabályokat, tapasztalatok és „best practice”, legjobb gyakorlati megoldások, illetve a különböző szabályozási módok cseréje útján. Az évente tartott ülések során a [PPN](#) lehetőséget biztosít arra, hogy a tagországok képviselői megoszthassák egymással nézeteiket, értelmezzék és alkalmazzák a keretszabályokat.

Forrás: <https://www.kozbeszerzes.hu/kozbeszerzes-z/europai-jogi-hatter/kozbeszerzesi-halozat-public-procurement-network/ppn-kozbeszerzesi-halozat-public-procurement-network>

Az energiához jutás 71 napig tart és rendkívül magas költségigényű, így megfontolandóvá teszi a nehézipari és építőipari beruházásokat. A gazdálkodáshoz szükséges jogszabálygyűjtemények alapvetően két nagyobb csoportban találhatók meg „A Vállalkozásokról és kereskedelmi cégekről szóló törvény” -ben és a Civil Törvénykönyvekben.

Forrás: <https://kreston.com/wp-content/uploads/2018/07/doing-business-in-Albania-April-2018-1.docx.pdf>

További hasznos információk:

[Export Hungary - Albánia](#)

[MB Consulting, vállalatalapítási információk](#)

[A Világbank és a Nemzetközi Pénzügyi Társaság „Doing Business” adatbázisa](#)
[Company Formation Albania, vállalatalapítási lehetőségek](#)

4. Egyéb

A licenc-engedélyezés folyamata az európai normáknak megfelelően történik, amelyet a 2016-os szerzői jogvédelemről szóló törvény szabályoz. Albániában a szellemi termékek és szerzői jogok védelméért az Albán Szerzői Jogi Hivatal felel.

Forrás: <https://ifacca.org/en/news/2017/01/20/albania-adopts-copyright-reforms/>

Jelenleg nincsenek megszorítások magyar állampolgárok számára ingatlanvásárláskor, viszont erősen ajánlott a tranzakciót független ügyvéd jelenlétében végrehajtani, aki ellenőrizni tudja, hogy minden az előírásoknak megfelelően történik. A vásárlást közjegyző hitelesíti.

Forrás: <http://www.wikihow.com/Buy-Property-in-Albania>

Tudnivalók a vállalat alapításról: [A Világbank Doing Business adatbázisa](#)

Vállalatfinanszírozás, üzletfejlesztés

1. EXIM országkockázati besorolás

Az EXIM 2020 májusától hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Albánia az 4-es országkockázati kategóriába esik, stabil kilátásokkal rendelkezik, mely alapján az ország finanszírozható és biztosítható.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

2. Helyi befektetésösztönzési szervezetek, egyéb intézmények

Albán Nemzeti Bank - [Bank of Albania](#)

Regionális Együttműködési Szervezet - [Regional Cooperation Council](#)

Albán Befektetési Ügynökség - [Albanian Investment Development Agency](#) – AIDA

Albán Fejlesztési Alap - [Albanian Development Fund](#)

[Albán minisztériumok](#)

3. Üzletfejlesztés, kamarai hálózat

Albán Kereskedelmi és Iparkamarák Egyesülete - [Union of Chambers of Commerce and Industry of Albania](#)

Cím: Rr “Kavajes”, nr. 6, Tirana, Albania

Telefonszám: +355 44 500221

E-mail: info@uccial.al

Az albániai területi Kereskedelmi és Iparkamarák elérhetőségei:

- [Tirana Chamber of Commerce and Industry](#)
- [Shkodra Chamber of Commerce and Industry](#)
- [Durrës Chamber of Commerce and Industry](#)

4. Tenderlehetőségek

Az albán gazdaság nyitott, a kereskedelem teljes liberalizációjával. A gazdasági változásokról és egyes szektorokban – például az energiahordozók esetében – történő változásokról az [Albán Gazdasági Minisztérium honlapjáról](#) naprakész információ érhető el. A tenderlehetőségeket tartalmazó weboldalak jellemzően fizetősek és regisztrációhoz kötöttek, pl. <http://www.tendersinfo.com/global-albania-tenders.php> és <http://www.tendertiger.com/quicksearch.aspx?st=qs&ct=1&SerCat=10&SerText=albania>

Praktikus információk

1. Nagykövetségek és konzuli hivatalok

Magyarország Nagykövetsége, Albánia

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Balla Lóránt

Külgazdasági attasé: Kasnyik Martina, martina.kasnyik@mfa.gov.hu

Nagykövetség címe: Tirana, Rruga e Xibrakëve 47.

Telefonszám: +355 4 2232238, +355 4 2234903

E-mail: mission.tia@mfa.gov.hu

Albán Köztársaság Nagykövetsége, Magyarország

Rendkívüli és meghatalmazott nagykövet: Arian Spasse

Nagykövetség címe: 1062 Budapest, Andrássy út 132. II. em./3.

Telefonszám: +36 1 336 1098

E-mail: embassy.budapest@mfa.gov.al

2. Beutazási feltételek

Magyar állampolgárok vízum nélkül utazhatnak be Albániába, és egyszeri belépéssel 180 naponként 90 napig tartózkodhatnak az országban. Az útlevelnek a beutazás napjától számítva legalább három hónapig kell érvényesnek lennie. A beutazás érvényes kártya típusú személyazonosító igazolvánnyal is lehetséges (ideiglenes személyazonosító igazolványra ez nem terjed ki). Az országba való belépésnél más állam által kiadott beléptető pecsét az útlevelben nem jelent problémát.

A hosszabb idejű tartózkodásra szóló tartózkodási engedélyt az albániai tartózkodási hely szerinti [rendőrkapitányságon](#) kell kérelmezni.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

3. Egészségügyi helyzet

A konzuli szolgálat javasolja az országba beutazóknak egészségügyi biztosítás kötését, mivel a két ország között nincs érvényes egészségügyi egyezmény. A higiéniai feltételek nem mindenütt érik el az uniós átlagot, valamint az egészségügyi ellátás színvonala is elmarad az unión belüli viszonyoktól. Magas színvonalú ellátást nyújtó, magánkézben levő egészségügyi intézmények csak a fővárosban és néhány regionális központban érhetők el. A legtöbb, Magyarországon is forgalmazott gyógyszer a helyi gyógyszertárakban beszerezhető, azonban a konzuli hivatal felhívja a figyelmet, hogy vásárláskor érdemes figyelni arra, hogy ne az olcsóbb, távol-keleti gyártású változatot válasszuk, hanem az ismert gyógyszergyárak termékeit. A nagykövetségek által ajánlott orvosok és klinikák listája, valamint a legfontosabb segélyhívó számok a [Konzuli szolgálat honlapján](#) találhatók.

Semmilyen körülmények közt nem javasolt vezetékes ivóvíz fogyasztása. A vásárolt zöldségeket és gyümölcsöket is ajánlott palackozott vízzel lemosni vagy hipermangános vízzel fertőtleníteni. Utcai árusoktól nem ajánlott hús- és tejtermékek vásárlása.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

4. Közbiztonság

Ajánlott a mindenre kiterjedő utas- és balesetbiztosítás megkötése az országba utazás előtt. A közbiztonság a nagyvárosokban és a tengerparti üdülőövezetekben megfelelő. Bár az albán

kormányok az utóbbi időben komoly eredményeket értek el a közrend és a közbiztonság javításában, a szervezett bűnözés változatlanul jelen van az országban. A hegyvidéken a lakott területen kívül tartózkodást (hegymászás, barlangázás, hegyvidéki túrák) a nehéz terepviszonyok, illetve a jelzések és az infrastruktúra hiánya miatt még tapasztalt túrázóknak is kizárólag helyi vezetővel ajánlott, és javasolt a túra megkezdése előtt a nagykövetségen történő bejelentkezés is.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

5. Infrastruktúra, közlekedés

A főútvonalak minősége megfelelő, viszont a mellékutak minősége gyakran hagy kívánni valót maga után. A közlekedési morált a konzulátus az európai normáknál alacsonyabb szintűnek tartja, ezért érdemes fokozott körültekintéssel haladni az utakon.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

6. Repülőterek

Nemzeti repülőtér: [Tirana International Airport \(TIA\)](#)

Repülőjáratok Budapestről: <https://wizzair.com/#/>.

7. Banki szolgáltatások elérhetősége

Az albán bankrendszer stabil és likvid, azonban a jelentős spanyol és görög pénzügyi összefonódások miatt Albánia kiszolgáltatott a környező országok és az Európai Unió felől érkező káros gazdasági hatásoknak. A nemteljesítő hitelek az elmúlt években meredeken emelkedtek, a mérlegtisztítás és az új szabályok átültetésének következtében a ráta csökkent, bár még így is a régió legmagasabb értéke (15,6%). A sérülékenységet növeli, hogy a magánszektor hiteleinek 30%-a fedezetlen devizahitel. Az ország 5 legnagyobb kereskedelmi bankja (eszközállomány alapján): a Banka Kombetare Tregtare, a Raiffeisen Bank, Intesa Sanpaolo Bank Albania, a Credins Bank és a Banka Societe Generale Albania.

Forrás: <https://exim.hu/kondiciok/orszagkockazatok/exim-altal-minositett-orszagok-listaja>

Albániában a banki szolgáltatások megfelelő színvonalúak. Pénzfelvevő automaták széles körben elérhetőek, a legtöbb üzletben, benzinkutaknál bankkártyával is lehet fizetni. Pénzváltás a mindenhol elterjedt pénzváltó irodákban megoldható.

Forrás: <http://konzuliszolgalat.kormany.hu/europa-utazasi-tanacsok>

További információk: [Albán Bank Szövetség](#)

8. Egyéb

Albánia telefonos ország hívószáma: 355. Tirana körzetszáma: 42.

A legtöbb irodában a munkaidő hétfőtől péntekig 8 és 16 óra között tart. Némely bank és posta azonban 14 órakor bezár. Albániában a sziesztának hagyománya van, így nyári időszakban előfordulhat, hogy egyes üzletek 13 és 16 óra között zárva tartanak. Az éttermek délelőtt 11 körül nyitnak és általában késő estig üzemelnek.

Forrás: <https://www.eurofound.europa.eu/country/albania#quality-of-life>

1. Üzleti etikett, tárgyalási szokások

Habár az üzleti megbeszélések nagy eséllyel indulnak kisebb késésekkel, külföldiként tanácsos időben megjelenni. Az albán üzleti körök tagjai különösen adnak a résztvevők megjelenésére, amelyet sokan az olasz divat hatásának tulajdonítanak. Az üzleti megbeszélések színhelye a résztvevők preferenciájától függ. A találkozók kezdetekor, és főként, ha a találkozó első alkalommal történik, a résztvevők kézfogással üdvözlik egymást, melynek során fontos a szemkontaktus tartása. Személyes, bizalmi viszony kialakítása esetén a köszöntés gyakran a másik megölelését jelenti, ami férfiak és nők között is elfogadható. Mivel Albániában az angol nyelv használata nem általános, üzleti megbeszéléseken szaktolmácsok alkalmazása elfogadott. Az üzleti életben szokásos ajándékozásnak és a névjegykártyaadásnak nincsenek intézményesedett szabályai. Az üzletkötési folyamatnak az alkudozás szerves része.

Üzleti döntések legtöbbször hierarchikus döntési modell szerint születnek. A transzparencia hiánya miatt egy-egy döntés meghozatala jelentős időt is igénybe vehet. A helyzet bizonytalansága felett érzett frusztráció kimutatása, vagy az érzelmek szavakba öntése nem ajánlott, mert a döntési folyamatot kedvezőtlenül befolyásolhatja.

Az innovációs kedv Albániában általában alacsony szintű.

Az üzleti megbeszélések gyakran vendéglátóhelyeken zajlanak. A beszélgetésben résztvevőknek bort, sört és röviditalt is kínálhatnak. A helyiek rövidital-specialitását „raki” -nak hívják. Az albán vendégszeretet általában abban nyilvánul meg, hogy a vendéglátó állja az étkezés költségeit. Azonban ha a következő megbeszélésre is vendéglátóhelyen kerül sor, a korábbi szíveség viszonzása ajánlott. A kávézásra való meghívás rendszerint egy több órás társasági időtöltést von maga után, nem a nyugati normáknak megfelelő rövid szünetet jelenti.

A mindennapi beszélgetések folyamán ajánlatos elkerülni a belpolitikai témákat és az üzletfelek partnereinek magánéleti kérdéseit. Félreértésre adhat okot, hogy a bólogatásnak és a fejrázásnak az albánok pont az ellenkező jelentést tulajdonítják, mint ami a magyar gyakorlatban megszokott: míg az albán bólogatás nemet, a fejrázás igent jelent.

Forrás: <http://europe.knoji.com/negotiation-practices-and-etiquette-in-albania/>

Habár nyilvános helyeken a dohányzást törvény tiltja, a mindennapi gyakorlatban az mégis elfogadott. Törökország után Albániában a legmagasabb a dohányzó lakosság aránya, a felnőttek mintegy 40 százaléka dohányosként definiálja magát.

Forrás: http://en.wikipedia.org/wiki/Smoking_in_Albania

Az életkor, az anyagi helyzet és a családi kapcsolatok nagyon jelentős tényezők a státusz megítélésénél. Az albánok vendégszeretetükről híresek, de a külföldieknek ajánlatos a státuszcsoporthoz tartozásukat tudatos figyelembevételre alapozni. Az idős férfi családfők tiszteletben tartása elődleges fontosságú, találkozáskor őket kell elsőként köszönteni.

A tudományos és egyéb egyetemi fokozatok feltüntetését a megszólításokban is megkövetelik.

Albán kifejezések gyűjteménye, angol kiejtéssel:

<http://www.digitaldialects.com/Albanian/Phrases.htm>

http://wikitravel.org/en/Albanian_phrasebook

[További információk Albánia etikettjéről](#)

2. Fontosabb ünnepek

A nemzeti és állami szinten még nem intézményesített [ünnepnaptár listája](#) a linkre kattintva érhető el.

Nemzeti ünnep: november 28. (a függetlenség kikiáltása) Megjegyzés: a muszlim vallási ünnepek időpontja évről évre változik, mivel az iszlám a hold járásán alapuló holdnaptár. Az iszlám naptár ramadán hónapja alatt hajnaltól kora estig nyilvános helyen mindenki számára tilos az étel- és italfogyasztás, valamint a dohányzás. A Ramadán alatt fokozottan ajánlatos tekintettel lenni a vallási érzületből származó érzékenységre.

Forrás: <https://www.worldtravelguide.net/guides/europe/albania/public-holidays/>

3. Vallás, vallási szokások

Régebbi becslések szerint Albánia lakosságának közel 60%-a százaléka muszlim, míg 10 százaléka katolikus, 7%-a ortodox vallási háttérrel rendelkezik. A szocialista kormányzás évei alatt, a huszadik század második felében a vallások nyilvános gyakorlása tiltott volt. Mivel az albánoknak sosem volt igazán nemzeti vallásuk, nemzeti politikai azonosságtudatuk mindig is nagyobb összetartó erőt jelentett, mint a vallási egység. Az albán alkotmány egyetlen vallást sem ismer el hivatalos állami vallásként. Vallási konfliktusok ezért kevésbé jellemzőek.

Forrás: <http://www.everyculture.com/A-Bo/Albania.html>

http://guide.culturecrossing.net/basics_business_student.php?id=2

4. Történelmi áttekintés

Habár a források értelmezése nem konszenzusos, a szakértők között született viszonylagos egyetértés szerint Albánia mai lakóinak ősei az illírek voltak, akik a bronzkor végén telepedtek le a Balkán nyugati részén. A főváros – amely máig Észak-Albánia legfontosabb központja – Shkodra lett. Az illírek kulturális és gazdasági fejlődését alapjaiban befolyásolta, hogy az i.e. 6-8. században új szomszédok költöztek melléjük, ugyanis a tengerparti sávban görög kolóniák létesültek. A stratégiai szempontból értékes terület, amely az adriai tengerre való bejutást jelentette, a nagyhatalmak érdeklődését is felkeltette. Habár a terület az i.e. 2. századtól hat évszázadon keresztül Illyricum néven római provinciává vált, annak illír lakói megőrizték saját nyelvüket és kultúrájukat. A Római Birodalom bukása után névleges bizánci fennhatóság következett, de mivel a központi hatalom képtelen volt a peremterületek védelmére, a vidék folyamatos prédájává vált a vízigót, hun és osztrogót fosztogatóknak. Ekkorra eredeztethető a földrajzi terület elnevezése is; Shqipëria (a helyiek nyelvén Albánia), melynek jelentése a „sasok földje”. Albánia történelmének legkiemelkedőbb személyisége Kasztrióta György, ismertebb nevén Szkander bég vagy Szkenderbég (1403/1405/1412? – Lezha, 1468. január 17.) 1443-tól haláláig Albánia fejedelme, az albánok legnagyobb nemzeti hőse, „Albánia Sárkánya”. Az általa szervezett fegyveres ellenállás és albán honvédő harc negyed évszázadon át, 1443 és 1468 között feltartóztatta a Nyugat-Balkánon terjeszkedő Oszmán Birodalmat. Hazájában a történelem során egyedülálló módon sikerült megteremtenie az összefogást, de a külső szövetségesek keresésében próbálkozásait nem kísérte szerencse: az európai monarchiák és a Pápai állam jobbára csak ámitották, de sohasem biztosítottak hathatós segítséget, sőt, egyesek ellene is fordultak. Szkander bég egyetlen szövetségese Hunyadi János volt, de kettejük vállalkozásait nem kísérte hadi szerencse: az albánok sem az 1444-es várnai csatába, sem az 1448-as második rigómezei csatába nem értek oda időben, amelyek Hunyadi vereségével végződtek. A barbár dúlásokat követően a Bolgár

Fejedelemség és a Velencei Köztársaság is uralkodott itt, majd 1501-ben végleg meghódította az Oszmán Birodalom. Az uralom alatt a lakosság nagy része iszlamizálódott. A 19. század végén feltámadt nemzeti mozgalmakat a törökök sorra levertek, viszont az első balkáni háború után, 1912 novemberében Albánia autonómiát kapott. Az első világháború alatt görög megszállás volt Albániában, 1920-ban mondták ki újból a függetlenséget. Az olasz befolyás egyre érzékelhetőbb lett, amelynek a következménye Albánia olasz megszállása lett; Mussolini csapatai 1939-ben lerohanták az államot. 1944 végére kommunista partizánok felszabadították Albániát, ezután diktatórikus sztálinista ideológiával támogatott időszak következett, melynek központi alakja Enver Hoxha volt. A tudatos elszigetelődés politikáját az ipar és a gazdaság is megcsinyltette. Hoxha 1985-ös halálát követően az ország lassan nyitott a nyugat felé. Felkelők rombolták le Hoxha szobrát Tiranában 1991 februárjában. Nem sokkal ezután kikiáltották a köztársaságot és megtartották az első szabad választásokat. Az ország ezután is folyamatos belpolitikai csatározások színtere volt, amelyet gazdasági nehézségek is tetézték. Az 1999-es koszovói háború érintette Albániát, mivel a koszovói albánok nagy része az országban keresett menedéket. Albánia 2009 áprilisa óta a NATO teljes jogú tagja, valamint tárgyalásokban áll európai szervekkel az európai uniós csatlakozás feltételeiről.

A kiváló magyar-albán kapcsolatok fontos vonatkozású előzménye Geraldine, magyar származású albán királyné. Születési nevén gróf nagyapponyi Apponyi Geraldine (Budapest, 1915. augusztus 6. – Tirana, 2002. október 22.) apja nagyapponyi gróf Apponyi Gyula politikus, anyja Gladys Virginia Stewart amerikai milliommosnő, nagybátyja pedig gróf Apponyi Albert kultuszminiszter, legitimista vezérszónok volt. Geraldine, családja elszegényedését követően 1938-ban ment feleségül a nála jóval idősebb albán királyhoz, I. Zoguhoz, aki hosszabb ideje feleséget keresett az európai nemesség köréből, hogy dinasztikus terveit véghez vihesse. A király egy fénykép alapján hívta őt Tiranába 1937 szilveszterre, ahol aztán hivatalosan is megkérte a kezét, az esküvőt 1938. április 27-én tartották Tiranában. A nagy kulturális különbségek ellenére Geraldine hamarosan beilleszkedett az udvarba és nagy népszerűsége tett szert a népesség körében is. 1939. április 5-én megszületett a várt trónörökös, Leka. A II. világháború alatt és után a család külföldön élt, és Geraldine csak röviddel halála előtt, 2002. júniusában tért vissza Albániába.

Forrás: <http://en.wikipedia.org/wiki/Albania>, http://en.wikipedia.org/wiki/History_of_Albania
https://hu.wikipedia.org/wiki/Kasztri%C3%B3ta_Gy%C3%B6rgy_alb%C3%A1n_fejedelem
https://hu.wikipedia.org/wiki/Geraldine_alb%C3%A1n_kir%C3%A1lyn%C3%A9

5. További hasznos információk

Az ország történelméről:

[Wikipedia - History of Albania](#);

[Infoplease - Albania](#)

[Michigan Állami Egyetem weboldala](#)

[Robert Elsie, Albánia-szakértő weboldala](#)

Az ország földrajzáról:

[Wikipedia](#)

[Online Világatlasz](#)

Az ország kultúrájáról:

[Wikipédia - Albánia kultúrája](#)

[Everyculture.com, online gyűjtemény a világ kultúráiról](#)

Tiranáról: <https://www.tirana.al/en/>

Kézirat lezárva: 2020. június

További információ:

Magyar Kereskedelmi és Iparkamara Nemzetközi Igazgatóság

Telefon: + 36 1 474 5142

E-mail: intdept@mkik.hu